

	СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ЕТИКА і ЕСТЕТИКА	
	Галузь знань:	A5 Професійна освіта.
	Спеціальність:	A5 Професійна освіта (за спеціалізацією)
	Освітньо - професійний ступінь:	фаховий молодший бакалавр

1. Відомості про викладача

I. Особисті дані викладача:	
Прізвище, ім'я та по батькові	Нагірняк Остап Русланович
науковий ступінь/ звання / посада	кандидат історичних наук, доцент, Ph.D., викладач комісії суспільних дисциплін.
II. Контактні дані викладача:	
- електронна пошта:	ostapusus@kppk.ukr.education
- телефон та кабінет комісії:	кабінет № 204
- посилання на освітній контент дисципліни	Google classroom
- сайт викладача / циклової комісії	
III. Місце та час проведення консультацій:	Очні консультації: розклад присутності на комісії згідно з графіком консультацій Он лайн- консультації: розклад присутності викладача на форумі комісії

2. Загальна інформація про дисципліну та її опис

I. Загальна інформація про дисципліну:				
назва дисципліни	ЕТИКА і ЕСТЕТИКА			
статус дисципліни	Вибіркова		форма семестрового контролю	залік
форма навчання	денна		загальний обсяг дисципліни в кредитах ЄКТС/годинах	60 годин, 2,0 кредита ЄКТС.
курс та семестр	II курс, 2 семестр			
мова викладання, навчання та оцінювання	українська			
кількість змістових модулів із розподілом обсягу годин	2 змістові модулі по 15 годин кожен.			
II. Опис дисципліни:				
АНОТАЦІЯ	Програма вивчення дисципліни «Етика і естетика» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки спеціальності А5 "Професійна освіта (за спеціалізацією)" освітньо - професійного ступеня «фаховий молодший бакалавр». Предметом є моральна та естетична свідомість особи, моральний та естетичний вимір правоохоронної та правозахисної діяльності, моральні та естетичні відносини у професійній діяльності.			

МЕТ А дисц иплі ни	Мета дисципліни полягає у формуванні загальних уявлень про найважливіші етичні та естетичні категорії, донести знання про основні етапи розвитку теорії моралі, розкрити суть законів краси і гармонії, теорії і практики мистецько-художньої творчості, виробити правильне розуміння сенсу і ролі моралі у сфері професійної діяльності, а також необхідних у фаховій діяльності естетичних критеріїв та художньо-творчих методів.	
ЗАВ ДАН НЯ дисц иплі ни	Основні завдання дисципліни: навчити студентів розуміти основні етичні та естетичні поняття, практично використовувати набуті знання у подальшій трудовій діяльності, в різних життєвих ситуаціях, виробити правильне розуміння морального аспекту професійної діяльності, вміння переконливо відстоювати свої моральні принципи, усвідомлювати значення категорії краси, художньо-мистецької творчості у професійній практиці; збагатити знання студентів щодо основних проблем світової етики та естетики, про їх поняття, категорії, ідеї, теорії. На основі загальнолюдських цінностей, забезпечити глибоке засвоєння специфіки етичного та естетичного осягнення дійсності та сприяти формуванню високої світоглядно-методологічної культури мислення; розширити та поглибити пізнавально-орієнтаційні знання студентів, майбутніх фахівців, у сучасній соціальній реальності; сформулювати творче мислення в пізнанні соціальних явищ.	
ЗВ'Я ЗКИ дисц иплі ни	Пререквізити: Філософія, культурологія, історія, політологія, «Основи наукових досліджень».	Пореквізити: Психологія, педагогіка, логіка, основи педагогічної майстерності.

3. Компетентності та результати навчання формуванню яких сприяє дисципліна (за умови успішного вивчення здобувачем навчальної дисципліни)

КО МПЕ ТЕН ТНО СТІ:	Інтегральна: <i>ІК Здатність вирішувати типові спеціалізовані завдання (задачі) у професійній освіті або у процесі навчання, що вимагає застосування положень і методів наук про освіту, фундаментальних і прикладних наук галузі відповідно до спеціалізації та може характеризуватись певною невизначеністю умов; нести відповідальність за результати своєї діяльності; здійснювати контроль інших осіб у визначених ситуаціях</i> Загальні: ЗК1 Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини та громадянина в Україні.
---------------------------------	--

	ЗК2 Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця в загальній системі знань про природу і суспільство та в розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя. ЗК3 Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово. ЗК4 Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології. ЗК5 Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності. ЗК7 Здатність працювати в команді..
	<i>Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК):</i> СК2 Здатність планувати й організовувати освітній процес у демократичному стилі; готовність педагогічно, психологічно й методично грамотно організовувати свою професійну діяльність. СК4 Здатність створювати розвиваюче освітнє середовище, забезпечувати сприятливий морально психологічний клімат навчально-виробничої діяльності та високий рівень культури її організації. СК6 Здатність здійснювати ділові комунікації в професійній сфері. СК11 Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт. СК12 Здатність вибудовувати траєкторію власного кар'єрного та професійного розвитку. СК15 Здатність до комунікативної взаємодії з учасниками освітнього процесу.

РЕЗ УЛЬ ТАТ И НАВ ЧАН НЯ:	Соціально-гуманітарна ерудованість: Праворозуміння: РН2 Знати і розуміти цінності громадянського суспільства, його сталого розвитку, територіальної цілісності та демократичного устрою України. РН3 Вільно спілкуватися державною мовою, як усно, так і письмово, володіти культурою мовлення, логічно викладати думки фаховою державною та іноземною мовами. РН7 Застосовувати сучасні дидактичні та методичні засади організації навчально-виробничої діяльності і обирати доцільні технології та методики в освітньому процесі. РН8 Добирати та застосовувати методики психолого педагогічного діагностування здобувачів освіти, а також застосовувати отримані результати. РН9 Застосовувати мотиваційні заходи до навчання, професійного самовизначення та саморозвитку здобувачів освіти. РН11 Оцінювати стан сформованості професійної компетентності здобувачів освіти. РН17 Дотримуватися стандартів професійної етики. РН18 Здійснювати освітній процес з використанням технологій дистанційного навчання. Правозастосування: У результаті вивчення дисципліни «Етика та естетика» студент повинен: знати: предмет, структуру, категоріальний апарат і науковий статус естетики; предмет, структуру, категоріальний апарат і науковий статус етики; етапи розвитку світової естетичної думки, історію виникнення та розвитку вітчизняної естетичної думки; етапи розвитку світової етичної думки, історію виникнення та розвитку вітчизняної етичної думки; систему етичних та естетичних категорій; структуру, рівні специфіку функціонування етичної та естетичної свідомості; причини глобальних проблем сучасності, соціально-екологічні наслідки глобалізації; історичну типологію та еволюцію форми мистецтва як елементу культури людства. вміти: аналізувати проблему морального вибору на конкретних прикладах власного життя; сприймати мистецтво як унікальний засіб гармонізації особистості; реалізовувати набутий етичний та естетичний досвід як допоміжний засіб створення успішного професійного іміджу; орієнтуватися в просторі художніх практик минулого і сьогодення;
---	--

	творчо користуватися набутими знаннями з етики та естетики в професійній діяльності фахівця; розвивати та удосконалювати комунікативні можливості особистості. осмислювати та оцінювати дійсність з точки зору категорій добра і зла, прекрасного та потворного, застосовувати фундаментальні поняття етики та естетики для вірної оцінки і розуміння конкретних соціальних явищ. розуміти: мету та функції моральних кодексів в різних сферах професійної діяльності. важливість використання етичних та естетичних концепцій при реалізації соціальних інновацій та генеруванні нових ідей; важливість цінування та поваги різноманітності та багатокультурності; умови необхідності працювати в міжнародному контексті; необхідність діяти соціально відповідально та свідомо; мету та функції моральних кодексів в різних сферах професійної діяльності.
--	--

4. Політика дисципліни

Київського професійно-педагогічного фахового коледжу імені Антона Макаренка (<https://kppk.com.ua/info/osvitniyproc.pdf>).

Політика дисципліни щодо:	
- дедлайнів та перескладання	Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін. Студент, який спізнився, вважається таким, що пропустив заняття з неповажної причини з виставленням 0 балів за заняття, і при цьому має право бути присутнім на занятті. Ліквідація заборгованості відбувається протягом 1 тижня після встановленого терміну. При цьому оцінка знижується на 10 %.
- академічної доброчесності	Під час роботи над завданнями не допустимо порушення академічної доброчесності: при використанні Інтернет ресурсів та інших джерел інформації студент повинен вказати джерело, використане під час виконання завдання. Усі письмові роботи перевіряються на наявність плагіату і допускаються до захисту із коректними текстовими запозиченнями не більше 20%. У разі виявлення факту плагіату студент отримує за завдання 0 балів і повинен повторно виконати завдання, які передбачені у силабусі. Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т. ч. із використанням мобільних пристроїв).

- відвідування	Курс передбачає роботу в колективі. Середовище в аудиторії є дружнім, творчим, відкритим до конструктивної критики. Після здійснення вибору даної дисципліни, вона стає обов'язковою для вивчення та включається до індивідуального навчального плану студента. Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання, за яке нараховуються бали. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в дистанційному режимі за погодженням із керівником курсу та презентувати виконані завдання під час консультації викладача.
- поведінки під час занять	За використання телефонів і комп'ютерних засобів без дозволу викладача, порушення дисципліни студент отримує за заняття 0 балів і зобов'язаний відпрацювати таке заняття.

5. Політика оцінювання

Мінімальна кількість балів, яку здобувач освіти має отримати для допуску до підсумкового контролю – 30 балів

5.1 Розподіл балів, які студенти отримують під час вивчення дисципліни

Вид та форма діяльності студентів за яку нараховуються бали *	Максимальна кількість балів
Робота на семінарських (практичних) заняттях	30
Виконання самостійної роботи	30
Підсумковий контроль (залік)	40
Загальна кількість балів	100

* Для отримання додаткових балів (за власним бажанням студента/ки або у випадку, якщо студентом/кою з поважних причин не набрано необхідної кількості балів) студент/ка можуть виконати одне з індивідуальних завдань, яке максимально може бути оцінене в 15 балів та / або пройти курс (один з рекомендованих) та за умови одержання сертифікату, отримати 10 балів.

5.2 Принцип розрахунку балів за роботу на семінарських (практичних) заняттях

За кожне семінарське (практичне) заняття студент/ка може отримати **5 балів за такі види діяльності**:

участь в занятті / виконання завдання:	
3 бали	активна участь в обговоренні питань; вірні та повні відповіді на питання; успішне виконання завдань

2 бали	активна / помірно активна участь в обговоренні питань; відповіді на питання вірні, проте мають певні неточності / відповіді не повні; виконані завдання мають певні неточності / незначні помилки або є виконані не в повному обсязі
1 бал	помірна участь в обговоренні питань; відповіді на питання поверхневі / мають суттєві неточності; виконані завдання мають суттєві неточності та / або виконані не в повному обсязі
0 балів	студент/ка відсутній/ня на занятті; завдання не виконані
складання тесту:	
2 бали	якщо студент/ка відповіли вірно більш ніж на 80 % питань
1 бал	якщо студент/ка відповіли вірно більш ніж на 40 % питань
0 балів	студент/ка відповіли вірно на менш ніж 40 % питань

Середній бал отриманий на семінарських (практичних) заняттях дорівнює сумі всіх балів отриманих на семінарських (практичних) заняттях, поділений на 2.

Тобто $X = (ПР\ 1 + ПР\ 2 + ПР\ 3 + \dots + ПР\ 12) : 2$, де: X – середній бал; ПР 1, ПР 2 і т.д. – кількість балів за кожне практичне / семінарське заняття; 2 – коефіцієнт.

5.3 Принцип розрахунку балів за виконання самостійної роботи

За виконання самостійної роботи по темі студент/ка може отримати **3 бали**:

3 бали	робота задана вчасно, виконана якісно та в повному обсязі
2 бали	робота здана вчасно, але не в повному обсязі, якість виконання задовільна; робота виконана в повному обсязі та якісно, проте здана невчасно
1 бал	робота здана невчасно, виконана не в повному обсязі та неякісно
0 балів	робота відсутня

Середній бал за самостійну роботу дорівнює сумі всіх балів отриманих за виконану роботу, поділений на 2.

Тобто $X = (СРС\ 1 + СРС\ 2 + \dots + СРС\ 15) : 2$, де: X – середній бал; СРС 1, СРС 2 і т.д. – кількість балів за кожну самостійну роботу; 2 – коефіцієнт.

5.4 Принцип обрахунку підсумкової оцінки

Підсумкова оцінка дорівнює сумі середнього балу за практичні / семінарські заняття та самостійну роботу, балу за індивідуальне завдання (якщо вони виконувалося) та балу за підсумкового контролю.

Середній бал отриманий за		Бал за індивідуальне завдання та / або курс*	Підсумковий контроль	Сума
діяльність на практичних / семінарських заняттях	самостійну роботу			
30 балів	30 балів	10 балів	30 балів	100 балів

* якщо студент/ка його виконував/ла

5.5 Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
100-90	A	відмінно

89-82	B	добре
81-75	C	
74-67	D	задовільно
66-60	E	
59-35	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
01-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

6. Система контролю

Методи контролю	
поточного	підсумкового
- усне опитування, бесіда, дискусія; - тестування; - виклад матеріалу на задану тему в письмовій формі; - розв'язання проблемних ситуацій; - складання тестів, схем, інтелект карт, порівняльних таблиць; - презентація самостійної роботи; - інші	- залік у формі тестування та вирішення практичних ситуацій

7. Навчально-методична карта навчальної дисципліни

№	Назва теми та короткий зміст / зміст самостійної роботи	Форма діяльності/ кількість годин	Терміни виконання
	Змістовий модуль 1. Естетика в системі світоглядних орієнтирів.		
	Тема 1.1. Проблемне поле естетики як науки та навчальної дисципліни.	Лекції, практичні заняття та самостійна робота. (6 год.)	Протягом семестру
	Тема 1.2. Історія становлення та розвитку естетичної думки та історична типологія мистецтва.	Лекції, практичні заняття та самостійна робота. (6 год.)	Протягом семестру
	Тема 1.3. Основні естетичні категорії та естетична свідомість.	Лекції, практичні заняття та самостійна робота. (3 год.)	Протягом семестру
	Змістовий модуль 2. Етика в системі світоглядних орієнтирів.		
	Тема 2.1. Історія етики та основні концепції етичного.	Лекції, практичні заняття та самостійна робота. (10 год.)	Протягом семестру
	Тема 2.2. Основні категорії етики та структура моральної свідомості.	Лекції, практичні заняття та самостійна робота. (10 год.)	Протягом семестру
	Тема 2.3. Ділова етика та діловий етикет.	Лекції, практичні заняття та самостійна робота. (12 год.)	Протягом семестру

8. Самостійна робота та/або індивідуальні завдання

Самостійна робота

Самостійна робота здобувача освіти - форма організації освітнього процесу, що передбачає засвоєння здобувачем освіти навчального матеріалу у вільний від навчальних занять час під методичним керівництвом викладача, але без його безпосередньої участі. Самостійна робота може здійснюватися у формі виконання індивідуальних завдань.

Індивідуальні завдання

Для підвищення середнього балу по дисципліні студент може виконати індивідуальне завдання та/або пройти онлайн курс.

Індивідуальне завдання – форма організації навчання, що має на меті поглиблення, узагальнення та закріплення знань, які здобувачі освіти отримують в процесі навчання, а також застосування цих знань на практиці. Індивідуальні завдання виконуються здобувачем освіти самостійно, але під керівництвом викладача.

ІНДИВІДУАЛЬНЕ ЗАВДАННЯ	
I. Вимоги:	II. Оцінювання :
1) індивідуальне завдання може бути виконане у формі*: – наукового реферату (з мультимедійною презентацією чи без такої); – наукової статті; – творчої роботи (творчий реферат з ілюстраціями, відео тощо); – конспекту лекції з підсумковим опитуванням (тести до лекції на базі її змісту; кросворд по темі; практичне завдання по темі; ребуси тощо); – сценарію ділової гри; – коміксу (за умови повного розкриття теми); – проекту (тематику та вимоги, надає викладач). 2) індивідуальне завдання виконується з дотриманням політики академічної доброчесності та дедлайнів. <i>*Детальні вимоги щодо кожної форми можна дізнатися у викладача.</i>	Індивідуальне завдання оцінюється враховуючи: - якість його виконання (науковість / креативність, дотримання вимог щодо структури, обсягу тощо), - дотримання політики академічної доброчесності та дедлайнів, - повноту розкриття тематики, - якість представлення результатів (якщо це передбачено умовами виконання індивідуального завдання). Максимальна кількість балів – 15.
II. Тематика індивідуального завдання**:	
1. Співвідношення понять краси, прекрасного та естетичного. 2. Особливості естетики як філософської науки. 3. Провідні концепції естетичного в європейській культурі. 4. Взаємовпливи релігії та мистецтва. 5. Художні стилі класичного мистецтва. 6. Художні стилі некласичного мистецтва. 7. Художній авангард та його естетична оцінка. 8. Естетичне як цінність. 9. Діалектична єдність етичного і естетичного, їх взаємозв'язок. 10. Проблема прекрасного і потворного в житті і художній творчості. 11. Трагічне в естетиці екзистенціалізму. 12. Мистецтво як соціальний і культурний феномен. 13. Мистецтво як засіб гармонізації природи і культури. 14. Основні парадигми сучасної мистецької творчості.	

15. Етико-естетичні аспекти життєвого вибору особистості.
16. Життєва мудрість та естетична свідомість.
17. Відмінності естетичного смаку поколінь.
18. «Краса врятує світ». – Що це означає?
19. Естетичні аспекти кохання.
20. Естетика в гендерному вимірі
21. Етичні ідеї Геракліта та Демокріта.
22. Антропоцентрична етика софістів.
23. Етичний раціоналізм Сократа.
24. Свобода в етичному вченні кініків.
25. Етика насолоди в давньогрецькій традиції.
26. Арістотель – засновник етики як самостійної науки.
27. Мужність – основна категорія етики стоїцизму.
28. Етичне вчення Августина Блаженного.
29. Етика гуманізму епохи Відродження.
30. «Буття без моралі – прокляття»: етика Ф.Бекона.
31. Добро і зло в етичній системі Спінози.
32. «Розумний егоїзм»: етика епохи Просвітництва.
33. Моральний закон І.Канта.
34. Моральність та патріотизм в етиці Гегеля.
35. Етика марксизму та її сучасні інтерпретації.
36. «Благоговіння перед життям»: етика А.Швейцера.
37. Нігілістична етика Ф.Ніцше.
38. Етика песимізму А.Шопенгауера.
39. Екзистенційне спрямування етики С.К'єркегора.
40. Етика відповідальності в сучасній німецькій філософії.
41. Німецька комунікативна етика.
42. Етичне вчення Григорія Сковороди.
43. Серце як центр морального життя в етиці П.Юркевича.
44. Етичні традиції українського народу.

*** Студент може запропонувати свою тематику індивідуального завдання, яка обов'язково має бути погоджена з викладачем*

КУРСИ

І. Вимоги та перелік	ІІ. Оцінювання
1. Онлайн курси загального та професійного спрямування, які допоможуть розвинути окремі загальні та/або професійні компетентності. 2. Перелік курсів надається викладачем. 3. Студент може пройти будь-яку кількість курсів, але зарахований буде лише один.	За проходження онлайн курсу, за умови отримання відповідного сертифікату, студент може отримати додаткові бали. Максимальна кількість балів - 10

9. Питання до заліку

Перелік орієнтовних питань, які виносяться на підсумковий контроль

1. Виникнення етики як науки та її місце в системі філософського знання. Вплив етики на формування та розвиток моральності особи.
2. Мораль як форма суспільної свідомості. Сутність моралі, її структура та функції. Закон України «Про захист суспільної моралі»: загальні положення.
3. Походження та етапи розвитку моралі. Загальнолюдське та конкретно історичне в моралі.
4. Сутність та структура моральної свідомості.
5. Норма як елемент моральної свідомості. Структура моральних норм та їх зв'язок з нормами права.
6. Моральна свідомість і моральна практика: проблеми взаємодії та взаємозв'язку.
7. Моральні відносини. Їх структура та функції.
8. Професійна етика як феномен культури і виклик часу.
9. Мораль і право як основні регулятори життєдіяльності суспільства. Декларація принципів толерантності: загальні положення.
10. Моральнісна сутність служіння суспільству і державі.
11. Поважне ставлення до закону як поняття моральності.
12. Морально-етичні принципи: сутність і види.
13. Відображення принципів гуманізму, справедливості і законності в Загальній декларації прав людини та Європейській конвенції про захист прав людини й основних свобод.
14. Справедливість як категорія та принцип професійної етики.
15. Морально-правовий зміст принципу законності.
16. Гуманізм та насилля у професійній діяльності.
17. Правова етика і правова культура – складова частина загальнолюдської моралі.
18. Добро і зло як вихідні категорії етики. Специфіка їх прояву у професійній діяльності.
19. Моральне зло, його походження і сутність. Види морального зла та їх прояв у суспільному житті. Засоби боротьби зі злом.
20. Моральний вибір як етико-світоглядна проблема. Роль морального обов'язку і совісті у здійсненні морального вибору.
21. Характеристика сорому і сумніву як форм виявлення совісті.
22. Поняття моральної свободи і необхідності. Свобода дії, свобода вибору, свобода волі. Декларація принципів толерантності: загальні положення.
23. Доцільність та недоцільність ризику у професійній діяльності. Обґрунтований та необґрунтований ризик.
24. Історичні аспекти становлення поняття честі. Рицарські турніри і дуелі як феномен культури. Кодекс офіцерської честі: історія формування.
25. Честь і гідність особи.
26. Поняття особистої честі та гідності і гарантія їхнього дотримання в Європейській конвенції про захист прав людини й основних свобод та Конституції України.
27. Обов'язок та відповідальність. Співвідношення службового та морального обов'язку у професійній діяльності.
28. Совість як контрольно-регулятивний механізм моральної свідомості

особи.

29. Моральний зміст сенсу життя та щастя. Основні сучасні підходи до розкриття категорій сенсу життя та щастя.

30. Морально-професійна деформація: сутність та шляхи її подолання.

31. Актуальні морально-правові проблеми сучасного суспільства: сутність, значення, основні підходи до розв'язання.

32. Смертна кара: правовий та етичний аспекти проблеми (Загальна декларація прав людини). Естетизація смерті як культурно-історичний феномен.

33. Проблема дотримання універсальних принципів моралі у суспільствах перехідного типу. Декларація принципів толерантності: загальні положення.

34. Поняття «моральна культура». Взаємозалежність розвиненої моральної культури і професійних якостей особи.

35. Службовий етикет. Етика ділового спілкування. Відмінність службового етикету і професійного такту.

36. Культура зовнішнього вигляду («Рекомендації щодо зовнішнього вигляду (дрес-коду) працівників Секретаріату Кабінету Міністрів України»). Імідж професіонала.

37. Мистецтво спілкування і проблеми формування позитивного іміджу професіонала. Культура мовлення як елемент професійної культури.

38. Професійна етика керівника. Стилi керування колективом. «Кодекс поведінки посадових осіб щодо дотримання правопорядку»: загальні положення.

39. Предмет і завдання естетики, її роль у розвитку духовної культури особи.

40. Роль естетичної свідомості у життєдіяльності особи.

41. Естетична діяльність як спосіб самовираження та самореалізації особистості.

42. Виховання естетичних почуттів як філософська проблема

43. Діалектичний взаємозв'язок естетичних категорій прекрасного і потворного. Виховний зміст категорії «потворне».

44. Структура ідеалу: єдність морального та естетичного, об'єктивного і суб'єктивного, реального й ідеального, загального та індивідуально неповторного.

45. Морально-естетичний сенс категорій трагічного і комічного.

Особливості використання іронії у професійній діяльності.

46. Абсолютність і відносність етичних та естетичних начал у житті людей. Роль категорії «героїчне» у формуванні особистості.

47. Принципи міри, гармонії, доцільності та особливості їх прояву в суспільному житті та професійній діяльності.

48. Естетизм професійної діяльності і службових відносин.

49. Прояв категорій «трагічне» і «комічне» в житті та мистецтві.

50. Гуманізм як вихідний принцип естетичного пізнання.

51. Походження мистецтва та його соціальні функції. Основні види і жанри мистецтва.

52. Єдність змісту і форми як один з критеріїв художності твору.

53. Основні теорії походження мистецтва. Роль мистецтва у подоланні професійної і моральної деформації.

54. Сильова поліфонія сучасної культури. Основні стильові домінанти сучасності (Декларація принципів толерантності).

55. Протистояння і взаємодія масової та елітарної культури.

56. Деградація і дегуманізація мистецтва як естетична проблема (Закон України «Про захист суспільної моралі»).

57. Графоманія як феномен сучасної культури: етико-естетичний аналіз.

58. Авторське право як проблема юриспруденції та естетичного пізнання.

59. Меценатство як етико-естетична і правова проблема.

60. Культурні пам'ятки як етико-естетична і правова проблема.

10. Рекомендовані джерела

10.1 Основні джерела:

1. Естетика: Навч. посіб. / В.О. Лозовой та ін. – К.: Юрінком Інтер, 2003. – 207 с.
2. Естетика: Підручник (Л.Т. Левчук, В.І. Панченко, О.І. Оніщенко, Д.Ю. Кучерюк / За заг. ред. Л.П. Левчук. – К.: Вища шк., 2005. – 431 с.
3. Етика: навч. посіб. / Лозовий В.О., Панов Н.І. та ін. – К.: Юрінком Інтер, 2002. – 223 с.
4. Малахов В.А. Етика. Курс лекцій. – К.: Либідь, 2001. – 304 с.
5. Мовчан В.С. Естетика / В.С.Мовчан. – К.: Знання, 2011. – 527 с.
6. Етика: Навчальний посібник / В.О.Лозовой, М.І.Панов та ін. – К.:Юрінком Інтер, 2002. – 408 с.
7. Кубрак О.В. Етика ділового та повсякденного спілкування: Навчальний посібник з етикету для студентів / О.В.Кубрак. – Суми: Університетська книга, 2001. – 208 с.
8. Левчук Л.Т. Естетика / Л.Т.Левчук. - К.: Центр учбової літератури, 2010. – 520 с.

10.2 Допоміжні джерела:

1. Бех І.Д. Виховання особистості: У 2-х кн.: Навч.-метод. посібник / І.Д. Бех. – К.: Либідь, 2003. – Кн. 2. – 280 с.
2. Бычков В.В. Эстетика: Учебник. — М.: Гардарики, 2004. — 556 с. // <http://lib.rus.ec/b/72169>
3. Естетика: навчальний посібник для педагогів / під ред. Т.І. Андрущенко. – К.: Вид. НПУ імені М.П. Драгоманова, 2014. – 594 с.
4. Естетика: Підручник / Л.Т. Левчук, В.І. Панченко, О.І. Оніщенко, Д.Ю. Кучерюк,; За заг. ред. Л.Т. Левчук. – К.: Вища школа, 2005. – 431 с.
5. Етос і мораль у сучасному світі / Аболіна Т., Єрмоленко А., Кисельова О. та ін. – К.: Вид. ПАРАПАН, 2004. – 200 с.
6. Кириченко Л.Г. Естетичне виховання в процесі формування особистості сучасного менеджера соціокультурної сфери [електронний ресурс] // <http://chito.in.ua/l-g-kirichenko-stattya-prisvyachena-analizu-roli-estetichnogo.html>
7. Малахов В.А. Етика: курс лекцій / В. А. Малахов. – Острог: Видавництво Національного університету «Острозька академія», 2014. – 214 с.
8. Прикладна етика: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / Т. Аболіна та ін. наук. ред. В. Панченко – К.: Центр учбової літератури, 2012. – 391 с. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://westudents.com.ua/glavy/26042-rozdl-6-etika-sotsiologa.html>
9. Радевич-Винницький Я. Етикет і культура спілкування / Я. Радевич-Винницький. – Львів: Вид. «Сполом», 2001. – 223 с.
10. Социология искусства [хрестоматия] / Редсовет: Т.А. Клявина, В.С. Жидков. – Прогресс-Традиция, 2010. – [электронный ресурс] // <http://lib.rus.ec/b/367215>
11. Філософський словник соціальних термінів / Ред. рада Андрущенко В.П., Губерський Л.В., Кремень В.Г. та ін., 3-тє вид., доп. – К.-Харків: Р.И.Ф., 2005. – 325 с.
12. Франкл В. Людина в пошуках справжнього сенсу. Психолог у концтаборі. – Х.: Книжковий клуб “Клуб Сімейного Дозвілля”, 2016. – 160 с.

10.3 Інформаційні ресурси:

1. Естетика: Підручник [Електронний ресурс] / Л.Т.Левчук, Д.Ю.Кучерюк, В.І.Панченко; за заг. ред. Л.Т.Левчук. — К.: Вища шк., 2006. — Режим доступу: <http://studentbooks.com.ua/content/view/1430/76/>
2. Лебедєв В.Ю. Естетика: Підручник [Електронний ресурс]. — Режим доступу: https://stud.com.ua/4968/etika_ta_estetika/estetika
3. Малахов В. Етика: Конспект лекцій [Електронний ресурс] / В.Малахов. — Електронний ресурс: <http://readbookz.com/books/159.html>
4. Петрушенко В.Л. Етика та естетика [Електронний ресурс] / В.Л.Петрушенко. — Режим доступу: <http://textbooks.net.ua/content/category/42/59/48/>
5. Сморж Л.О. Естетика: Навчальний посібник [Електронний ресурс] / Л.О.Сморж. — К.: Кондор, 2009. — Режим доступу: <http://ukrlibrary.com.ua/books/12/1/1/102.html>
6. Чмут Т.Г. Етика ділового спілкування [Електронний ресурс] / Т.Г.Чмут. — Режим доступу: http://chitalka.info/gp_02/gp_02index.htm